

Allmänna avtalsbestämmelser och definitioner AA:4

2020-05-01

A woman with dark hair tied back, wearing a white long-sleeved shirt and a brown apron, is focused on her work at a wooden table. She is holding a pair of scissors and appears to be cutting or arranging something. On the table in front of her are various tools, including a pair of pliers and a blue tablet. To her left, there is a vase with pink and yellow roses. The background is dark and filled with green foliage, creating a soft, natural atmosphere. The overall scene suggests a professional and artistic setting, likely a florist or a craft studio.

svedea

Allmänna avtalsbestämmelser

Försäkringens omfattning framgår av försäkringsavtalet som består av:

- Försäkringsbrev/-bevis med specifikationer och särskilda villkor
- Detta villkor - Allmänna avtalsbestämmelser och definitioner - AA
- Försäkringsavtalslagen (2005:104)
- Övrig svensk rätt.

Försäkringsbrevet/-beviset med specifikationer och angivna försäkringsvillkor gäller före dispositiva lagregler.

Innehåller de olika delarna av försäkringsavtalet motstridiga bestämmelser gäller tolkningsföreträde i den ordning som anges ovan, dock alltid så att särskilda regler har företräde framför generella.

Samtliga villkor för företagsförsäkring är indelade efter ett gemensamt system, vilket medför att numreringen inte alltid är löpande.

Fet stil anger när ord, uttryck eller begrepp finns förklarade i Definitioner.

Vad gäller information som ska lämnas enligt 5 kap. försäkringsdistributionslagen (2018:1219) hänvisar vi till vår Grundläggande information på [Svedea.se](https://www.svedea.se)

Innehållsförteckning

1	Vem försäkringen gäller för	4
2	När försäkringen gäller	4
3	Uppsägning eller ändring av försäkringsavtalet under försäkringstiden	4
4	Premiebetalning	5
5	Upplysningsplikt och Riskökning	6
6	Vad försäkringen inte gäller för	7
7	Åtgärder vid skada	8
8	Skaderegleringsbestämmelser	9
9	Preskription	11
10	Regressrätt	12
11	Dubbelförsäkring	12
12	Force majeure	12
13	Företag som är föremål för sanktioner	12
14	Tvist	12
15	Försäkringsavtalslagen (FAL)	13
	Definitioner	13

Allmänna avtalsbestämmelser

1 Vem försäkringen gäller för

Avtalsparter i detta försäkringsavtal är försäkringsgivaren och den **försäkringstagare** som anges i försäkringsbrevet/beviset. Vilka övriga som är försäkrade framgår av försäkringsvillkoren (Grund- och Tillägsvillkor) eller av försäkringsbrevet/beviset.

2 När försäkringen gäller

2.1 FÖRSÄKRINGSTIDEN

Försäkringstiden räknas från kl. 00.00 begynnelse dagen och är ett år om inte annat anges i försäkringsbrevet/beviset. Tecknas försäkringen på begynnelse dagen räknas försäkringstiden från den tidpunkt på dagen då försäkringsavtalet ingås.

2.2 FÖRNYELSE AV FÖRSÄKRINGSAVTALET

Försäkringsavtalet förnyas automatiskt för ytterligare ett år, om **försäkringstagaren** inte är försenad med premiebetalningen för föregående försäkringstid.

Om någon av parterna inte vill förnya försäkringsavtalet ska motparten meddelas detta senast 30 dagar före försäkringstidens slut.

Om högre premie eller ändrade villkor ska gälla för den nya försäkringen ska försäkringsgivaren meddela detta senast då premiefakturan sänds ut.

Försäkringstagaren har rätt att senast 14 dagar efter det att meddelandet avsänts säga upp försäkringsavtalet. Försäkringsavtalet upphör då att gälla vid försäkringstidens utgång eller, om försäkringsavtalet förnyats, med omedelbar verkan.

3 Uppsägning eller ändring av försäkringsavtalet under försäkringstiden

3.1 FÖRSÄKRINGSGIVARENS RÄTT TILL UPPSÄGNING ELLER ÄNDRING AV FÖRSÄKRINGSAVTALET UNDER FÖRSÄKRINGSTIDEN

Försäkringsgivaren har rätt till uppsägning eller ändring av försäkringsavtalet under försäkringstiden enligt nedan.

3.1.1 DRÖJSMÅL MED PREMIEBETALNING

Försäkringsgivaren har rätt att vid dröjsmål med premiebetalningen av den första premien säga upp försäkringsavtalet. Uppsägningen får verkan tre dagar efter den dag då den skickades. Vid dröjsmål med betalning av premien för en senare premieperiod än den första upphör dock försäkringen att gälla först sju dagar efter det att försäkringsgivaren skickat en påminnelse om premiens förfallodag till **försäkringstagaren**.

3.1.2 ÅSIDOSÄTTANDE AV FÖRPLIKTELSE

Försäkringsgivaren har rätt att säga upp försäkringen att upphöra under försäkringstiden, om

- **försäkringstagaren** eller den försäkrade har väsentligt åsidosatt sina förpliktelser mot försäkringsgivaren (se punkt 5.1)
- ett i villkoren angivet förhållande av väsentlig betydelse för risken har ändrats på ett sätt som försäkringsgivaren inte kan antas ha tagit i beräkning (se punkt 5.2).

Uppsägningen ska göras skriftligen och med 14 dagars uppsägningstid, räknat från när försäkringsgivaren skickade den. Uppsägningen ska ske utan oskäligt dröjsmål från det att försäkringsgivaren fick kännedom om det förhållande som den grundas på.

Försäkringsgivaren kan i stället för att säga upp försäkringen enligt första stycket välja att ändra försäkringsvillkoren under försäkringstiden. Sådan ändring ska göras skriftligen och minst 14 dagar före ikraftträdandet, räknat från när försäkringsgivaren skickade den. Ändringen ska meddelas utan oskäligt dröjsmål från det att försäkringsgivaren fick kännedom om det förhållande som den grundas på.

3.2 FÖRSÄKRINGSTAGARENS RÄTT TILL UPPSÄGNING AV FÖRSÄKRINGSAVTALET UNDER FÖRSÄKRINGSTIDEN

Försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringsavtalet under försäkringstiden, om

- försäkringsgivaren väsentligt åsidosätter sina skyldigheter enligt försäkringsavtalslagen (2005:104) eller enligt försäkringsavtalet
- försäkringsbehovet faller bort eller det inträffar någon annan liknande omständighet av väsentlig betydelse för försäkringsförhållandet, eller
- försäkringsgivaren har ändrat försäkringsvillkoren med stöd av 3.1.2 tredje stycket.

3.3 Borgenär med förmånsrätt

Enligt 9 kap. 4 § försäkringsavtalslagen (2005:104) kan en ändring eller uppsägning av försäkringen få verkan mot sådan borgenär med förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt först en månad efter det att försäkringsgivaren har avsänt meddelande till borgenär som på förhand har anmält namn och adress till försäkringsgivaren.

4 Premiebetalning

4.1 FÖRSTA PREMIE

Premien ska betalas inom 14 dagar efter det att försäkringsgivaren avsänt premiefaktura eller på annan senare dag som anges på fakturan. Försäkringsgivarens ansvar gäller då från avtalets begynnelse dag. Betalas premien senare är den försäkrade i dröjsmål med premiebetalningen och försäkringsgivarens ansvar inträder från och med dagen efter betalningen.

4.2 FÖRNYELSEPREMIE

Premien ska betalas senast på det nya försäkringsavtalets begynnelse dag. Premien behöver dock inte betalas tidigare än 30 dagar efter det att försäkringsgivaren skickat ut premiefaktura. Betalas premien senare är den försäkrade i dröjsmål med betalningen och försäkringsgivarens ansvar inträder från och med dagen efter betalningen.

4.3 TILLÄGGSPREMIE UNDER FÖRSÄKRINGSTIDEN

Om tilläggspremie ska betalas under försäkringstiden gäller för tilläggspremien vad som sagts om första premien enligt punkt 4.1.

4.4 ÅTERBETALNING AV PREMIE NÄR FÖRSÄKRINGSAVTALET UPPHÖR I FÖRTID

Om försäkringsavtalet upphör i förtid, återbetalas oförbrukad del av premien. Försäkringsgivaren har rätt att för försäkringstiden fram till dess att försäkringsavtalet upphört, erhålla den premie som skulle ha varit tillämplig, om försäkringen från början hade bestämts att gälla för den kortare tiden. Belopp lägre än SEK 200 återbetalas inte.

4.5 PREMIEBETALNING TILL ANNAN ÄN FÖRSÄKRINGSGIVAREN

Om premien betalas till annan, som har uppdrag från försäkringsgivaren att motta premiebetalning, gäller samma regler som om premien betalats direkt till försäkringsgivaren.

4.6 EFTERKRAV

Om försäkringsavtalet upphör på grund av obetald premie har försäkringsgivaren rätt till premie för tiden fram till upphörandedagen. Premien beräknas då enligt de regler som skulle ha gällt om försäkringen från början hade bestämts att gälla för den kortare tiden. Belopp lägre än SEK 200 efterkrävs inte.

4.7 PÅMINNELSEAVGIFT

Vid betalningspåminnelse uttas en påminnelseavgift på SEK 75 per påminnelse.

4.8 UPPDELAD PREMIE

Vid uppdelad premiebetalning, exempelvis kvartals- eller halvårsbetalning, ska premien vara betald senast den dag som anges på respektive premiefaktura. Betalas premiefaktura inte inom denna tid, föreligger dröjsmål med premiebetalningen, varvid reglerna i punkterna 4.1 - 4.3 tillämpas. Vid uppdelad premiebetalning har försäkringsgivaren rätt att ta ut avgift härför.

4.9 PREMIESKATT OCH ANDRA LIKNANDE KOSTNADER

Avtalad premie innefattar inte skatter, avgifter och liknande kostnader som den försäkrade enligt lag är skyldig att betala med anledning av detta försäkringsavtal. I förkommande fall debiteras dock lagstadgad premieskatt för trafikförsäkring.

5 Upplyningsplikt och riskökning

5.1 UPPLYSNINGSPLIKT

Den som vill teckna en företagsförsäkring ska på försäkringsgivarens begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för frågan om försäkring ska meddelas. Detsamma gäller om försäkringstagaren begär att få försäkringen utvidgad eller förnyad. Försäkringstagaren ska ge riktiga och fullständiga svar på försäkringsgivarens frågor.

Även utan förfrågan från försäkringsgivaren ska **försäkringstagaren** lämna uppgift om sådana förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen. Under försäkringstiden ska **försäkringstagaren** på begäran ge försäkringsgivaren upplysningar om förhållanden som anges i första stycket ovan.

En **försäkringstagare** som inser att försäkringsgivaren tidigare har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen är skyldig att utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna.

5.1.1 PÅFÖLJD VID ÅSIDOSÄTTANDE AV UPPLYSNINGSPLIKT

Om **försäkringstagaren** vid fullgörande av sin upplysningsplikt förfarit svikligt eller i strid med tro och heder är försäkringsavtalet ogiltigt.

Om **försäkringstagaren** på annat sätt uppsåtligen eller av oaktsamhet har eftersatt sin upplysningsplikt är försäkringsgivaren fritt från ansvar om försäkringsgivaren inte skulle ha meddelat försäkring om upplysningsplikten hade fullgjorts. Om försäkringsgivaren skulle ha meddelat försäkring mot högre premie eller i övrigt på andra villkor, är försäkringsgivarens ansvar begränsat till vad som svarar mot betald premie eller de villkor som egentligen skulle ha gällt. Har försäkringsgivaren inte tecknat återförsäkring som annars skulle ha tecknats ska ansvaret anpassas efter detta.

Ansvarsbegränsningen gäller även i förhållande till annan försäkrad än den som eftersatt sin upplysningsplikt. Detta gäller inte borgenärer med förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt.

Försäkringsgivarens ansvar påverkas dock inte om försäkringsgivaren, när upplysningsplikten eftersattes, insåg eller borde ha insett att lämnade uppgifter var felaktiga eller ofullständiga eller om de felaktiga eller ofullständiga upplysningarna saknar betydelse för avtalets innehåll.

5.2 RISKÖKNING OCH PÅFÖLJD

5.2.1 RISKÖKNING SOM DEN FÖRSÄKRADE VIDTAGIT ELLER SAMTYCKT TILL

Har risken för försäkringsfall ökat genom ändring av ett sådant förhållande som

- anges i försäkringsavtalet eller
- **försäkringstagaren** uppgett i samband med avtalsslutet

och har den försäkrade vidtagit eller samtyckt till den åtgärd som medfört riskökning är försäkringsgivaren helt eller delvis fritt från ansvar enligt 5.2.3 nedan.

5.2.2 ANNAN RISKÖKNING

Har risken för försäkringsfall ökat genom ändring av ett sådant förhållande som

- anges i försäkringsavtalet eller
- **försäkringstagaren** uppgett i samband med avtalsslutet

och är ändringen annan än sådan som den försäkrade vidtagit eller samtyckt till är **försäkringstagaren** skyldig att anmäla det till försäkringsgivaren. Om **försäkringstagaren** försummar att anmäla sådan riskökning är försäkringsgivaren helt eller delvis fritt från ansvar enligt 5.2.3 nedan.

5.2.3 PÅFÖLJD VID RISKÖKNING

Om försäkringsgivaren kan visa att försäkringsgivaren inte skulle ha meddelat försäkring om riskökningen varit känd är försäkringsgivaren fritt från ansvar.

Kan försäkringsgivaren visa att försäkring skulle ha meddelats mot högre premie eller i övrigt på andra villkor än som avtalats är försäkringsgivarens ansvar begränsat till vad som svarar mot betald premie eller de villkor som egentligen skulle ha gällt. Har försäkringsgivaren inte tecknat återförsäkring som annars skulle ha tecknats ska ansvaret anpassas efter detta. Ansvaret kan inte falla bort eller begränsas om försäkringsgivaren insåg eller borde ha insett att risken ökats.

Detsamma gäller om riskökningen saknar betydelse för avtalets innehåll.

Ansvarsbegränsningen i föregående stycke gäller även i förhållande till annan försäkrad än den som försummat att anmäla riskökningen. Detta gäller inte borgenärer med förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt.

5.3 FÖRSÄKRINGSGIVARENS UNDERRÄTTELSESKYLDIGHET VID ANSVARSBEGRÄNSNING

Om försäkringsgivaren får kännedom om ett förhållande som vid skada kan leda till ansvarsbegränsning i fråga om

- upplysningsplikt och riskökning
- skyldighet att inte framkalla skada
- iakttagande av säkerhetsföreskrifter

ska försäkringsgivaren snarast, om försäkringsgivaren avser att göra ansvarsbegränsningen gällande, skriftligen underrätta den försäkrade om förhållandet.

5.4 FÖRSÄKRINGSFÖRMEDLARE

Om **försäkringstagaren** eller grupp företrädare anlitat försäkringsförmedlare gäller följande;

5.4.1 ÅTERKALLELSE AV FULLMAKT

Återkallas försäkringsförmedlars fullmakt helt eller delvis ska **försäkringstagaren** genast meddela detta till försäkringsgivaren.

5.4.2 VIDAREBEFORDRAN AV INFORMATION

Försäkringsförmedlare har skyldighet att vidarebefordra all information av betydelse för försäkringsskyddet från försäkringsgivaren till **försäkringstagaren**.

5.4.3 UPPGIFTSLÄMNARE

Uppgifter och upplysningar lämnade av försäkringsförmedlaren till försäkringsgivaren anses som lämnade av **försäkringstagaren**. Uppgifter och upplysningar lämnade av försäkringsgivaren till försäkringsförmedlare anses som lämnade till **försäkringstagaren**.

6 Vad försäkringen inte gäller för

6.1 ALLMÄNNA UNDANTAG

6.1.1 ATOMKÄRNPROCESS OCH STRÅLNINGSSKADA

Ersättning lämnas inte för skada, vars uppkomst eller omfattning har samband med atomkärnprocess eller strålning från produkter innehållande radioaktivt material.

6.1.2 KRIG, UPPLOPP MED MERA

Ersättning lämnas inte för skada vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakats av eller står i samband med krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution, uppror, upplopp, sabotage eller åtgärd av makthavare som obehörigen tagit makten.

6.1.3 ASBEST, PCB OCH FORMALDEHYD

Ersättning betalas inte för skada som orsakas av asbest, polyklorerade bifenylter (**PCB**) eller formaldehyd.

6.1.4 FRAMKALLANDE AV FÖRSÄKRINGSFALL

Försäkringen gäller inte om den försäkrade har framkallat ett försäkringsfall uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet. Detsamma gäller om den försäkrade annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa.

Har den försäkrade förvärrat följderna av en skada på sätt som sägs i föregående stycke är försäkringsgivaren fritt från ansvar mot den försäkrade i den utsträckning förhållandet har påverkat skadan. Ersättningsbegränsningen gäller även i förhållande till annan försäkrad än den som framkallat försäkringsfallet.

Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att varken företagsledningen eller arbetsledningen haft vetskap om eller borde ha haft vetskap om skaderisken.

Med den försäkrade likställs den försäkrades anställda i ledande ställning inom företaget eller på platsen.

6.1.5 LEVERANTÖRSÅTAGANDE

Är leverantör, entreprenör eller annan enligt åtagande i avtal skyldig att ersätta skada på försäkrad egendom betalar försäkringsgivaren inte kostnader för detta. Undantaget tillämpas inte i den mån leverantör, entreprenör eller annan inte kan fullgöra sitt åtagande och den försäkrade kan styrka detta.

Är den försäkrade tillverkare eller försäljare av den försäkrade egendomen, lämnas inte ersättning för skada på denna, om skadan skulle ha omfattats av för branschen gängse garanti vid försäljning eller leverans.

6.1.6 DATUMFEL I DATORFUNKTION

Försäkringen gäller inte för skada, kostnad, skadeståndsskyldighet, annat ansvar eller tvist som direkt eller indirekt orsakats av eller har samband med **datumfel** i datorfunktion.

För egendoms- och avbrottsförsäkring tillämpas inte detta undantag vid skadehändelserna brand, explosion eller för skada genom luftfartyg som störtat eller genom föremål som fallit ned från luftfartyg.

6.1.7 DAMMGENOMBROT

Ersättning lämnas inte för skada eller skadestånd till följd av genombrott av kraftverksdamm eller regleringsdamm för elkraftproduktion.

6.1.8 VULKANUTBROT

Ersättning lämnas inte för skada genom vulkanutbrott.

6.1.9 TERRORISM

Försäkringen omfattar inte skada och därav föranledd följskada som orsakas av terrorism och vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt har samband med spridning eller användning av biologiska, kemiska, nukleära eller radiologiska ämnen.

7 Åtgärder vid skada

7.1 RÄDDNINGSPLIKT

Den försäkrade ska efter förmåga

- avvärja skada som kan befaras vara omedelbart förestående,
- begränsa skada som redan inträffat,
- snarast möjligt omhänderta och skydda skadad och oskadad egendom,
- utan uppskov vidta lämpliga åtgärder, även av provisorisk art, för att återuppta eller upprätthålla den försäkrade rörelsens drift,
- söka bereda sådana arbetstagare, som genom skadan blivit arbetslösa, annan produktiv sysselsättning än den ordinarie arbetsuppgiften,
- begränsa verkningarna av händelse som kan medföra skadeståndsskyldighet,
- medverka till att eventuell återkravs rätt mot tredje man bevaras,
- följa de föreskrifter som försäkringsgivaren meddelar.

7.2 PÅFÖLJD VID ÅSIDOSÄTTANDE AV RÄDDNINGSPLIKT

Om den försäkrade uppsåtligen eller av grov vårdslöshet inte uppfyller sin räddningsplikt enligt ovan och om det kan antas ha varit till men för försäkringsgivaren, är försäkringsgivaren berättigad till skäligt avdrag på den ersättning som annars skulle ha betalats, eller till fullständig befrielse från ersättningskyldighet.

7.3 RÄDDNINGSSKOSTNAD

Försäkringsgivaren ersätter den försäkrades kostnader för räddningsåtgärder enligt punkt 7.1, om de med hänsyn till omständigheterna varit skäliga.

7.3.1 EGENDOMSFÖRSÄKRING

I samband med sådan egendomsskada som omfattas av försäkringen lämnas även ersättning för skada som uppkommit genom att försäkrad egendom vid skälig räddningsåtgärd skadats, förkommit eller stulits. Ersättning lämnas dock inte om gottgörelse kan fås från annat håll. Vid förstariskförsäkring begränsas den sammanlagda ersättningen för skada, räddnings- och röjningskostnad till försäkringsbeloppet.

7.3.2 AVBROTTS- OCH HYRESFÖRLUSTFÖRSÄKRING

Räddningskostnader ersätts med högst de belopp varmed åtgärderna minskat förlusten. Medför sådan kostnad nytta även under eventuell karenstid eller efter ansvarstidens slut, ersätts högst det belopp som kan anses falla på ansvarstiden med undantag av karenstiden.

7.3.3 ANSVARFÖRSÄKRING

Ersättning lämnas inte för att avvärja befarad skada på grund av defekt hos levererad produkt.

Ersättning lämnas inte heller för kostnad för sanering av egen egendom eller på fastighet som ägs, hyrs eller annars nyttjas av den försäkrade.

8. Skaderegleringsbestämmelser

8.1 ANMÄLAN OM SKADA

Skada som kan medföra ersättningskrav ska anmälas till försäkringsgivaren så snart som möjligt.

8.2 POLISANMÄLAN

Vid nyckelförlust, inbrott, rån, överfall eller annat brott ska polisanmälan göras och kopia på denna sändas in till försäkringsgivaren.

8.3 ERSÄTTNINGSKRAV/ANSPRÅK PÅ FÖRSÄKRINGSSKYDD - PREKLUSION

Den som gör gällande anspråk på försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd måste framställa anspråk om detta inom ett år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskyddet inträdde.

Med tidpunkten för förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskyddet menas, om inte annat anges i punkterna 8.3.1-8.3.4 nedan eller i särskilt villkor, tidpunkten när skada upptäcktes. Om anspråk inte framställs enligt första stycket, går rätten till försäkringsskydd förlorad.

8.3.1 AVBROTTS-, EXTRAKOSTNADS- OCH HYRESFÖRLUSTSKADA

Avbrotts-, extrakostnads- och hyresförlustskada regleras efter ansvarstidens slut. Den som gör gällande anspråk på försäkringsersättning måste, utöver vad som sägs ovan, senast tre månader efter ansvarstidens slut överlämna skriftligt och slutgiltigt ersättningskrav till försäkringsgivaren, upprättat i överensstämmelse med de för försäkringen gällande villkoren.

Om anspråk inte framställs enligt punkt 8.3 och denna punkt går rätten till försäkringsskydd förlorad.

8.3.2 ANSVARSSKADA

Med tidpunkten för förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskyddet menas, avseende preklusion av ansvarsskadeärende, tidpunkten när krav framställs till den försäkrade, oavsett om kravet preciseras ekonomisk, eller annan startpunkt för försäkringsskyddet för ansvarsförsäkringens giltighet som anges i försäkringshandlingarna för aktuellt försäkringsskydd.

Om anspråk inte framställs enligt punkt 8.3 och denna punkt, går rätten till försäkringsskydd förlorad.

8.3.3 RÄTTSSKYDDSSKADA

Med tidpunkten för förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskyddet menas, avseende preklusion av rättsskyddsärende, tidpunkten när ombud anlitas efter att tvist eller skattemål uppkommit.

Om anspråk inte framställs enligt punkt 8.3 och denna punkt, går rätten till försäkringsskydd förlorad.

8.3.4 FÖRMÖGENHETSBROTTSKADA

Med tidpunkten för förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskyddet menas, avseende preklusion av förmögenhetsbrottsärende, tidpunkten när brottet upptäcks eller annan startpunkt för försäkringsskyddet för förmögenhetsbrottsförsäkringens giltighet som anges i försäkringshandlingarna för aktuellt försäkringsskydd.

Om anspråk inte framställs enligt punkt 8.3 och denna punkt, går rätten till försäkringsskydd förlorad.

8.4 STÄMNING ETC.

Om talan (stämning eller påkallande i skiljeförfarande eller hos dispaschör) aviseras eller väcks mot den försäkrade ska detta omedelbart anmälas till försäkringsgivaren.

8.5 SKADEBESIKTNING

Försäkringsgivaren har rätt att låta besiktiga skada samt utfärda anvisningar för reparation och att tillvarata skadad egendom innan reparationsåtgärder vidtas. Meddelar försäkringsgivaren anvisningar om val av reparatör eller metod för reparation eller sanering är den försäkrade skyldig att följa dessa. Iakttar inte den försäkrade vad som här sagts är försäkringsgivarens ansvar begränsat till den kostnad som skulle ha uppkommit om anvisningarna följts.

8.6 SKYLDIGHET ATT LÄMNA UPPLYSNINGAR

Den försäkrade är skyldig att utan dröjsmål lämna försäkringsgivaren handlingar och andra upplysningar som kan vara av betydelse för skadeutredning.

8.7 SKYLDIGHET ATT UTREDA, VITTNÄ MED MERA

Den försäkrade är skyldig att utan ersättning verkställa de utredningar, analyser och undersökningar med mera, som är av betydelse för bedömning av skadefallet och den försäkrades ansvar, vilka kan genomföras inom den försäkrades verksamhet. Den försäkrade är även skyldig att utan ersättning vid rättegång se till att vittnes- och sakkunnigbevisning kan föras med hjälp av hos honom anställd personal i nödvändig utsträckning.

8.8 DOKUMENTATIONSPLIKT

Den försäkrade ska i rimlig omfattning förvara dokumentation i form av konstruktionsritningar, tillverkningsplaner, program- och systemtester, recept, instruktioner, bruksanvisningar, avtal, garantier och liknande handlingar på sådant sätt att de på försäkringsgivarens begäran kan uppvisas när det kan vara av betydelse för skadeutredningen. Om den försäkrade inte iakttar sina skyldigheter och det kan antas vara till men för försäkringsgivaren, är försäkringsgivaren berättigad till skäligt avdrag på den ersättning som annars borde ha betalats.

8.9 ORIKTIGA UPPGIFTER I SAMBAND MED SKADA

Om den försäkrade eller någon annan som begär ersättning av försäkringsgivaren efter ett försäkringsfall uppsåtligt eller av grov vårdslöshet oriktigt har uppgett, förtigt eller dolt något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning från försäkringen, kan den ersättning som annars skulle ha betalats till honom sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Ersättningsbegränsningen gäller även i förhållande till annan försäkrad än den som lämnat oriktiga uppgifter.

8.10 POLISUTREDNING OCH RÄTTEGÅNG MED MERA

Förleder skada polisutredning eller domstolsavgörande ska förundersökningsprotokoll och eventuell efterföljande dom sändas till försäkringsgivaren.

Har försäkrad i sak som kan beröra försäkringen kallats till förhör inför polismyndighet eller annan myndighet eller har han i sådan sak instämts till domstol, ska han omedelbart underrätta försäkringsgivaren om detta. Försäkringsgivaren äger rätt att utse rättegångsombud samt lämna denne för rättegången erforderliga anvisningar och instruktioner.

Försäkrad är även skyldig att utan ersättning tillse att i erforderlig utsträckning vittnes- och sakkunnigbevisning kan föras med hjälp av hos honom anställd personal.

Försäkrad är skyldig att aktivt medverka i rättegång eller annat rättsligt förfarande. Om ansvar har sin grund i dom som grundas på den försäkrades passivitet eller utevaro från rättens sammanträde eller part underlåtelse att avge svar (tredskodom) äger försäkringsgivaren rätt till fullständig befrielse från sina åtaganden, om det inte är uppenbart att domslutet skulle ha blivit detsamma efter en materiell prövning.

8.11 ANSVARSBEGRÄNSNING

Medför ansvarsbegränsning i avtal inskränkning i försäkringstagarens skadeståndsskyldighet och avstår försäkringstagaren från att åberopa ansvarsbegränsningen, föreligger inte ersättningskyldighet för försäkringsgivaren.

8.12 UPPGÖRELSE I GODO

Om den försäkrade utan försäkringsgivarens tillåtelse medger skadeståndsskyldighet, godkänner ersättningskrav eller utbetalar ersättning, är försäkringsgivaren fritt från ansvar om inte kravet uppenbart var lagligen grundat.

Den försäkrade är - om försäkringsgivaren så önskar - skyldig att medverka till uppgörelse i godo med den skadelidande.

Har försäkringsgivaren förklarat sig villig att göra upp i godo med den som kräver skadestånd, är försäkringsgivaren fri från skyldighet att svara för därefter uppkommen kostnad, skadestånd samt att företa ytterligare utredning.

8.13 RÄNTEBESTÄMMELSER

Ersättning lämnas inte för räntekostnad som uppkommit på grund av den försäkrades dröjsmål att fullgöra vad som enligt detta villkor ankommer på honom.

8.20 PÅFÖLJD VID ÅSIDOSÄTTANDE AV SKYLDIGHET ATT ANMÄLA SKADA MED MERA

Om den försäkrade inte iakttar sina skyldigheter enligt bestämmelserna i punkt 8 och om det kan ha varit till men för försäkringsgivaren, är försäkringsgivaren berättigad till skäligt avdrag på den ersättning som annars skulle ha betalats, eller till fullständig befrielse från ersättningskyldighet.

8.30 TIDPUNKT FÖR BETALNING AV ERSÄTTNING

8.30.1 BETALNING AV ERSÄTTNING

Ersättning ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade fullgjort vad som åligger honom enligt punkterna 7 och 8. Den del av ersättningen, som kan tillkomma den försäkrade om försäkrad egendom återställs eller återanskaffas, ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade visat att så skett. Om myndighetsförbud att återuppföra skadad byggnad överklagats och försäkringsgivaren på grund av detta väntat med att betala ut ersättningen, ska ersättningen betalas senast en månad efter det att försäkringsgivaren fått kännedom om att överklagandet inte lett till ändring.

Om polisutredning eller domstolsavgörande enligt punkt 8.10 avvaktas, ska ersättning betalas senast en månad efter det att försäkringsgivaren erhållit utredningen eller värderingen. För den tid som utbetalningen fördröjs genom detta betalas ränta enligt riksbankens diskonto.

8.30.2 DRÖJSMÅLSRÄNTA

Betalas ersättning senare än vad som anges i punkt 8.30.1 betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635). Ränta betalas dock inte om den är mindre än SEK 200. Försäkringsgivaren betalar dock inte den ränta som beror på den försäkrades dröjsmål att fullgöra vad som åligger honom enligt bestämmelserna i punkterna 7 och 8.

9 Preskription

Den som vill ha försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd måste väcka talan inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde.

Med tidpunkten för förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskyddet menas, om inte annat anges i punkterna 9.1 - 9.4 nedan eller i särskilt villkor, tidpunkten när skada upptäcktes.

Om den som vill ha försäkringsskydd har framställt anspråket till försäkringsgivaren inom den tid som anges i första stycket, är fristen att väcka talan alltid minst sex månader från det att försäkringsgivaren har förklarat att de har tagit slutlig ställning till anspråket.

Om talan inte väcks enligt denna punkt, går rätten till försäkringsskydd förlorad.

9.1 AVBROTTS-, EXTRAKOSTNADS- OCH HYRESFÖRLUSTSKADA

Med tidpunkten för förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskyddet menas, avseende preskription av avbrotts-, extrakostnads- och hyresförlustskada, tidpunkten när egendoms-skada som orsakat avbrotts-, hyresförlusten eller extrakostnaden upptäcktes.

Om talan inte väcks enligt punkt 9 samt denna punkt, går rätten till försäkringsskydd förlorad.

9.2 ANSVARSSKADA

Med tidpunkten för förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskyddet menas, avseende preskription av ansvarsskadeärende, tidpunkten när skada inträffat eller annan startpunkt för försäkringsskyddet för ansvarsförsäkringens giltighet som anges i försäkringshandlingarna för aktuellt försäkringsskydd.

Om talan inte väcks enligt punkt 9 samt denna punkt, går rätten till försäkringsskydd förlorad.

9.3 RÄTTSSKYDDSSKADA

Med tidpunkten för förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskyddet menas, avseende preskription av rättsskyddsärende, tidpunkten när ombud anlitas efter att tvist eller skattemål uppkommit.

Om talan inte väcks enligt punkt 9 samt denna punkt, går rätten till försäkringsskydd förlorad.

9.4 FÖRMÖGENHETSBROTTSKADA

Med tidpunkten för förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskyddet menas, avseende preskription av förmögenhetsbrottsärende, tidpunkten när brottet upptäckts eller annan startpunkt för försäkringsskyddet för förmögenhetsbrottsförsäkringens giltighet som anges i försäkringshandlingarna för aktuellt försäkringsskydd.

Om talan inte väcks enligt punkt 9 samt denna punkt, går rätten till försäkringsskydd förlorad.

9.5 FÖRELÄGGANDE

Försäkringsgivaren har rätt att skriftligen förelägga den försäkrade att väcka talan inom en kortare tid än vad som följer av punkt 9 första stycket samt punkterna 9.1 - 9.4. Fristen får inte vara kortare än ett år från det att den försäkrade har fått del av förelägandet. Om den försäkrade inte följer ett sådan föreläggande är rätten till ersättning förlorad.

9.6 PRESKRIPTION I LAGSTADGAD FÖRSÄKRING

Om det i lagstadgad försäkring finns regler om preskription och/eller preklusion så gäller de regler som finns i sådan lag, till exempel trafikskadelagen (1975:1410) och patientskadelagen (1996:799).

10 Regressrätt

I och med att försäkringsgivaren har betalat ersättning för skada övertar försäkringsgivaren den försäkrades rätt att kräva ersättning av den som gentemot den försäkrade är ersättningskyldig med anledning av skadan.

Om försäkringsgivarens skadeersättning avser försäkringstagarens ersättningskyldighet gentemot annan försäkrad eller hans åtagande att teckna försäkring anses den skada som försäkringsgivaren betalat uppkommen enbart hos försäkringstagaren.

Försäkringsgivaren har rätt att återkräva ersättning av den försäkrade, om denne genom avtal eller på annat sätt har fråntagit försäkringsgivarens möjligheten att kräva ersättning av skadevällaren eller annan som försäkringsgivaren hade kunnat få ersättning av.

11 Dubbelförsäkring

Är intresse som omfattas av denna försäkring försäkrat även genom annan försäkring och finns i denna förbehåll om dubbelförsäkring gäller samma förbehåll för båda försäkringarna. Ansvarigheten fördelas då mellan försäkringarna på sätt som anges i 6 kap 4 § försäkringsavtalslagen (2005:104).

12 Force majeure

Försäkringsgivaren är inte ansvarig för förlust som kan uppstå om skadeutredning, utbetalning av ersättning eller återställande av skadad egendom fördröjs på grund av

- krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution, uppror eller upplopp,
- arbetsmarknadskonflikt,
- konfiskation eller nationalisering,
- rekvisition, destruktion av eller skada på egendom genom order från regering eller myndighet.

Förbehållet ifråga om arbetsmarknadskonflikt gäller även om försäkringsgivaren vidtagit eller är föremål för konfliktåtgärder.

13 Företag som är föremål för sanktioner

Försäkringen omfattar inte juridiska eller fysiska personer som försäkringsgivaren enligt EUs eller FNs sanktionsregler inte får förse med försäkringskydd eller utbetala ersättning till.

Till den del försäkringsersättning ska utges för skada till person eller företag som enligt tillämpliga sanktionsregler är ett sanktionssubjekt, har försäkringsgivaren rätt att utan påföljd innehålla betalningen till dess den försäkrade visar att sanktionsreglerna medger betalning till sanktionssubjektet.

14 Tvist

Tvist om tolkning och tillämpning av detta försäkringsavtal ska prövas av svensk domstol med tillämpning av svensk lag. Vid tvist om tolkning och tillämpning av skadevärderingsreglerna ska dock på begäran av part värderingen hänskjutas till avgörande genom skiljedom enligt Stockholms Handelskammarens Skiljedomsinstituts Skiljedomsregler för Försäkringstvister.

15 Försäkringsavtalslagen (FAL)

För denna försäkring gäller i övrigt bestämmelserna i försäkringsavtalslagen (2005:104).

Definitioner

AB, I ENTREPRENADFÖRSÄKRING

Allmänna Bestämmelser för byggnads-, anläggnings- och installationsentreprenader utarbetade av Föreningen Byggnadets Kontraktskommitté -BKK.

ABT, I ENTREPRENADFÖRSÄKRING

Allmänna Bestämmelser för Totalentreprenörer avseende byggnads-, anläggnings- och installationsentreprenader utarbetade av Föreningen Byggnadets Kontraktskommitté-BKK.

ANNANS EGENDOM

Egendom som inte tillhör försäkringstagaren men som mottagits av denne för reparation, förvaring, bearbetning eller dylikt och som har direkt samband med den försäkrade verksamheten. I värdet av egendomen ingår även de eventuella kostnader som försäkringstagaren lagt ned på denna egendom.

ANSVARSTID, VID AVBROTTS-, HYRESFÖRLUSTS- OCH EXTRAKOSTNADSFÖRSÄKRING

Den tidsperiod under vilken förlust av försäkringsmässigt täckningsbidrag, hyresförlust eller uppkomna extrakostnader ersätts. Ansvarstidens längd räknas från den tidpunkt då egendomsskadan inträffar.

ARBETEN (OBJEKTYP)

Egendom, även av förbrukningskaraktär, och arbetsprestationer ingående i den försäkrades avtalade åtaganden eller utförande i egen regi. I arbeten ingår även material och arbetsprestationer som beställaren tillhandahåller. Till arbeten räknas inte befintlig egendom som berörs av åtgärd för fullgörande av avtalat åtagande och inte heller hjälpmedel.

ARBETSSKADA

Arbetsskada enligt socialförsäkringsbalken (2010:110), avdelning C.

ARBETSTAGARE

Fysisk person som

- utför arbetsuppgifter i försäkrads ordinarie verksamhet om ersättning för dennes arbete utgår från försäkrad
- försäkrad har principalansvar för.

ARBETSTAGARES EGENDOM (OBJEKTYP)

Arbetstagares

- personliga lösa egendom som kan försäkras enligt i Sverige vanligen förekommande hemförsäkringsvillkor, dock inte pengar och värdehandlingar
- egendom som enligt kollektivavtal ska ersättas av arbetsgivaren.

ARBETSOMRÅDE

Område som står till försäkrad entreprenörs disposition för utförande av avtalat åtagande. Som arbetsområde räknas inte den försäkrades ordinarie förvaringsställen, t ex kontor, verkstäder eller förråd.

AVBROTT

Inskränkning i den försäkrade rörelsen som medför bortfall av försäkringsmässigt täckningsbidrag.

AVBROTTSTID

Den tidsperiod från skadedagen under vilken egendomsskadan föranleder förlust av försäkringsmässigt täckningsbidrag eller insatser för att undvika sådan förlust.

BEFINTLIG EGENDOM (OBJEKTYP)

Egendom som tillhör byggherren, hyresgäst eller bostadsrättsinnehavare inom eller i direkt anslutning till arbetsområde. Som befintlig egendom avses inte egendom ingående i objekttyperna arbeten och hjälpmedel.

BERGRAS

Se jordskred.

BOENDES EGENDOM

Boendes (hyresgäst eller bostadsrättshavare) personliga lösa egendom enligt nedan:

- lösöre som ägs, hyrs eller lånas av den boende och som endast används för dennes privata bruk
- lösöre som ägs av boende och som denne använder i verksamhet och som inte ersätts av verksamhetens försäkring
- egen fast inredning för vilken den boende ansvarar i lägenhet som den boende hyr och själv bor i
- husdjur som tillhör den boende.

BOSTADSRÄTTSFÖRENING

Förening som bedriver verksamhet enligt bostadsrättslagen (1991:614).

BOSTADSOHYRA

Se skadedjur.

BRAND

Med brand menas eld som kommit lös. Som brandskada avses inte skada genom värme från eldstad eller genom att glöd eller upphettat föremål, som inte brinner, sveder eller bränner hål utan att eld uppstår.

BRANDFÖRSÄKRING

Försäkring gällande för skada genom

- brand
- åskslag, strömavbrott eller annat elfenomen på elektrisk utrustning med inkommande eller utgående spänning på högst 400 V
- explosion
- oförutsett strömavbrott
- utströmning av sot från eldstad för uppvärmning av lokal om utströmningen är plötslig och oförutsedd och uppstår i samband med eldning. Försäkringen gäller inte för skada genom sotutströmning från rökkanals mynning eller från byggtork
- frätande gas som bildas vid plötslig och oförutsedd upphettning av plast
- luftfartyg som havererar eller genom föremål som faller ned från luftfartyg
- påkörning med motordrivet fordon i de fall trafikskadeersättning enligt 11 § trafikskadelagen (1975:1410) inte lämnas eller trafikskadelagen inte gäller.

BRUTTOAREA (BTA)

Summan av arean i samtliga våningar, mått vid omslutande ytterväggars utsidor. Till bruttoarea räknas även källare och inredd vind.

BYGGHERRE

Ägare eller brukare av fastighet för vars räkning entreprenad utförs.

BYGGNAD (OBJEKTYP)

Byggnad och sådan egendom som hör till byggnad enligt 2 kap 2 § Jordabalken (1970:994), som lyder "Till byggnad hör fast inredning och annat varmed byggnaden blivit försedd om det är ägnat till stadigvarande bruk för byggnaden eller del av denna, såsom fast avbalkning, hiss, ledstång, ledning för vatten, värme, ljus eller annat med kranar, kontakter och annan sådan utrustning, värmepanna, element till värmeledning, kamin, kakelugn, innanfönster, markis, brandredskap, civilförsvarsmateriel och nyckel. I enlighet med vad som sägs i första stycket hör därjämte i regel till byggnad, såvitt angår

- bostad: badkar och annan sanitetsanläggning, spis, värmeskåp och kylskåp samt maskin för tvätt eller mangling
- butikslokal: hylla, disk och skyltfönsteranordning
- samlingslokal: estrad och sittplatsanordning
- ekonomibyggnad till jordbruk: anordning för utfodring av djur och anläggning för maskinmjölkning
- fabrikslokal: kylsystem och fläktmaskineri.

Reservdel och dubblett till föremål som avses i första eller andra stycket, hör inte till byggnaden.

Till byggnad räknas även

- oljetank och bränsle inom fastigheten, avsedda för försäkrad byggnads uppvärmning.
- sopsuganläggning
- ledningar och utrustning för data, tele- och TV-kommunikation.

BYGGNADSVVERKSAMHET

Husbyggnads- och anläggningsverksamhet, schaktning och grundarbeten. Till husbyggnadsverksamhet räknas även installation och montering av fast inredning och annat som är ägnat till stadigvarande bruk för byggnaden t ex hiss och fläktsystem och som enligt reglerna i 2 kap 2 § jordabalken hör till byggnad. Hit räknas inte sådan verksamhet som är att hänföra till montageverksamhet.

DAGSVÄRDE

Marknadsvärdet vid viss tidpunkt. Kan detta inte fastställas utgör dagsvärdet nyanskningsvärdet med avdrag för värdeminskning genom ålder, slitage, omodernitet, minskad användbarhet, belägenhet eller annan omständighet.

DATABROTT

Handling där någon olovligen bereder sig tillgång till en uppgift som är avsedd för automatisk behandling eller olovligen ändrar, utplånar, blockerar eller i register för in sådan uppgift och därmed gör sig skyldig till dataintrång eller i brottsbalken upptaget förmögensbrott.

DATAINFORMATION

Information som lagras på datamedia.

DATAMEDIA

Det fysiska underlag på vilket datainformation registreras och lagras, t ex band, cd, dvd, blu ray, hårddisk, minneskort eller USB-minne.

DATAVIRUS

Program eller instruktion som kopierar sig själv och smittar till andra existerande program och filer och därmed åstadkommer oönskade effekter.

DATOR

Apparat för databehandling som, enligt i förhand fastställt program, kan utföra omfattande beräkningar, med tillhörande in- och utenheter, t ex. bildskärm, tangentbord, mus, skrivare, cd-/dvd-/blu rayläsare, scanner, modem, projektor. Som dator räknas inte digitala telefonväxlar, digitala intercomanläggningar, fotosättnings- och bildbehandlingsutrustning samt dator för styr- och reglerändamål.

DATORFUNKTION

Komponent eller funktion i enhet för elektronisk behandling av data, inbegripet hårdvara och mjukvara i dator eller mikroprocessor, inklusive så kallade inbäddade system.

DATUMFEL

Fel eller störning som innebär att datorfunktion i samband med

- viss tidsperiod eller övergång från en tidsperiod till annan
- visst kalenderdatum eller övergång från ett datum till ett annat
- visst kalenderdatum eller övergång från ett datum till ett annat,

helt eller delvis upphör att fungera eller upphör att lämna data eller annan information på det sätt eller av det slag som är avsett eller förväntat med hänsyn till datorfunktionens ändamål.

ELEKTRISK UTRUSTNING

Elektrisk eller elektronisk enhet, kabel eller elektrisk ledning.

ELFENOMEN

Plötslig och oförutsedd inverkan på producerad elektricitet, t ex kortslutning, överslag, ljusbåge eller överspänning.

EGEN BEKOSTAD FAST INREDNING

Fast inredning, som är att hänföra till fast egendom enligt 2 kap 2 § Jordabalken (1970:994), och som ägs och bekostas av försäkringstagaren i hyrd byggnad eller lokal.

EKONOMISK INVALIDITET

Bestående nedsättning av den försäkrades arbetsförmåga med minst 50 %, till följd av olycksfallsskada. Arbetsförmågan anses bestående nedsatt när samtliga möjligheter till arbete i annat yrke prövats och Försäkringskassan har beviljat minst halv förtidspension före fyllda 60 år.

EXPLOSION

En ögonblicklig uppträdande kraftyttring, förorsakad av gasers eller ångors strävan att utvidga sig. För att explosion ska anses föreligga ifråga om behållare eller kärl av vad slag som helst (t ex ångpanna, cylinder eller annat kärl för ånga, gas eller vätska samt kokare) förutsätts dessutom att behållarens väggar skadas till så stor omfattning, genom utströmning av gas eller ånga eller ångbildande vätska, att trycket inom och utom behållaren ögonblickligen utjämnas. Som explosion anses inte bristning som uppkommer genom undertryck s k implosion.

FASTIGHETSINVENTARIER

På fastigheten

- befintlig egendom för fastighetens skötsel samt reservdel och dubblett till föremål som tillhör byggnad, dock inte registreringspliktiga motordrivna fordon och släpfordon till dessa
- befintliga inventarier som fastighetsägaren anskaffar för lägenhets- eller lokalinnehavarens gemensamma bruk
- befintligt byggnadsmaterial som fastighetsägaren anskaffat för fastighetens underhåll och som är upplagt inom fastigheten. Som byggnadsmaterial betraktas härmed även sådan egendom, som utgjort byggnadstillbehör till den fasta egendomen, men som tagits loss från denna.

FASTIGHETSMASKIN

Till byggnad hörande och inom fastigheten befintlig

- installation för vatten, värme, avlopp, ventilation, gas och elektricitet
- hissanläggning, rulltrappa eller annan anläggning för personbefordran
- tvätt-, kyl- och frysanläggning för gemensamt bruk i fastigheten
- manöverorgan till maskinellt manövrerad port
- sopsuganläggning.

FEL, I ENTREPRENADFÖRSÄKRING

Avvikelse som innebär att en del av en entreprenad inte utförts alls eller inte utförts på kontraktens sätt.

FLYTANDE FÖRSÄKRING

Vid flytande försäkring är försäkringsbeloppet det sammanlagda försäkringsbeloppet för all egendom av samma **objekttyp** på samtliga **verksamhetsställen** och **försäkringsställen** angivna i försäkringsbrevet, så att egendomen kan flyttas mellan dessa utan att reglerna för underförsäkring tillämpas.

Om respektive objekttyps sammanlagda försäkringsbelopp understiger det sammanlagda beloppet för objekttypen kan dock reglerna för **underförsäkring** tillämpas.

Flytande försäkring kan endast tillämpas för omflyttning av försäkrad egendom på försäkringsställen inom samma land.

För **förstariskförsäkrad** egendom och för **stöldbegärlig egendom** gäller inte flytande försäkring

FULLVÄRDESFÖRSÄKRING

Egendomens hela värde är föremål för försäkring. Försäkringen gäller utan försäkringsbelopp.

FÖRSTA RISK/FÖRSTARISKFÖRSÄKRING

Viss del av egendomens värde är föremål för försäkring. Försäkringen gäller med försäkringsbelopp.

FÖRSÄKRINGSLOKAL

Sammanhängande utrymmen i en byggnad som disponeras av den försäkrade. Som försäkringslokal anses inte fordon, arbetsredskap, fartyg, luftfartyg, plasthall, tält, container, skåp, kista, försäljningsautomat eller liknande om inte annat anges i försäkringsbrevet/-beviset.

FÖRSÄKRINGSSTÄLLE

Plats som anges i försäkringsbrevet/beviset med fastighetsbeteckning, gatuadress eller motsvarande belägenhetsangivelse och där försäkrad egendom förvaras.

FÖRSÄKRINGSTAGAREN

Den juridiska eller fysiska person med vilken försäkringsgivaren ingått avtal om försäkring.

FÖRVARINGSPLATS

Försäkringslokal eller annan plats (utomhus, i tält, fordon och liknande) där förvaring av egendom sker.

GARANTITID, I ENTREPRENADFÖRSÄKRING

Tid efter entreprenadens avlämnande eller övertagande som entreprenören har ansvar för.

GLAS

Med glas jämställs plastmaterial, såsom material av polykarbonat, akrylplast eller liknande som används i stället för glas.

GODKÄND LÅSENHET

Intygade/certifierade låsenheter där varje enskild komponent uppfyller kraven i SS 3522 lägst klass 3.

Som alternativ avses även certifierade hänglås i kombination med certifierade hänglåsbeslag enligt motsvarande klass i SSFN 014 och SSF 018. Godkänd låsenhet i respektive skyddsklass framgår av Säkerhetsguiden, utgiven av Svenska Stöldskyddsföreningen, SSF.

Med låsenhet avses låshus inklusive spärrande kolv och tillhörande spärranordning (till exempel cylinder eller tillhållarpaket) och för låsets funktion nödvändiga behörs inklusive till låshuset hörande slutbleck.

Särskilt viktigt för dörrlås är att tänka på att en godkänd låsenhet

- ska från båda sidor av dörren endast kunna öppnas med nyckel
- ska vara utfört så att inga delar som påverkar inbrottskyddet kan demonteras från dörrens utsida. Sådana delar ska inte heller kunna demonteras från dörrens insida annat än med specialverktyg.

HELVÄRDESFÖRSÄKRING

Egendomens hela värde är föremål för försäkring. Försäkringen gäller med försäkringsbelopp.

HETA ARBETEN

Arbeten som utförs med verktyg som alstrar värme eller gnistor som kan orsaka brand.

HJÄLPMEDEL (OBJEKTTYP)

Egendom som inte är av förbrukningskaraktär och som erfordras för utförande av avtalat åtagande.

HÅRDVARULÅS

Utanförliggande skydd för programvara som kvitterar och godkänner användandet av programvaran.

INBROTT/UTBROTT

Med inbrott eller utbrott förstås att någon olovligen

- med våld brutit sig in i eller ut ur den omslutningsyta som utgör **försäkringslokal** som uppfyller för försäkringsavtalet gällande inbrottskydds krav,
- tagit sig in i eller ut ur lokal med för låset avsedd nyckel eller kod, som åtkommit genom rån eller genom inbrott i lokal som uppfyller för försäkringsavtalet gällande inbrottskydds krav eller bostad som uppfyller aktsamhetskraven enligt i Sverige vanligt förekommande hemförsäkringsvillkor.

INDEX

Prisändring.

INRE ORSAK

Med inre orsak avses skada på byggnad, maskinerier och datainformation till följd av

- elfenomen på elektrisk utrustning med inkommande och utgående spänning över 400 V
- mekaniskt haveri som uppkommer i den skadade egendomen
- fel eller försummelse av maskinoperatör eller annan driftsansvarig
- maskinell bearbetning eller framställning av varor
- oförutsett avbrott i leverans av media, till exempel el, data, gas, vatten, värme eller kyla.

INSTALLATION

Med installation avses system eller anordning med anslutna föremål, till exempel värmepanna, cirkulationspump, expansionskärl, värmeväxlare, kyl- eller frysanläggning, antennenläggning, hiss, ledningssystem för kallvatten, varmvatten, värme, avlopp, ventilation, gas, elektricitet eller liknande.

Med installation avses inte dräneringssystem.

JORDRAS

Se jordskred.

JORDSKALV

Med jordskalv avses skalv med en styrka av minst 4 enligt den regionala Richterskalan.

JORDSKRED MED MERA

Med skada genom jordskred, jordras och bergas förstås att jordmassor, klippblock och stenar oförutsett och plötsligt kommit i rörelse och avsevärt ändrat läge.

KALKYLVÄRDE

Belopp som fastställs vid värdering av bl a byggnader och som t ex ligger till grund för premieberäkning.

KARENS/KARENSTID

Med karen avses att ersättning inte lämnas för avbrott under viss tid (karenstiden) räknat från den tidpunkt då ersättningsbar skada inträffat.

KAVITATION

Kavitation innebär uppkomst av hålrum, blåsor i hastigt strömmande vätska, när vätsketrycket lokalt sjun-

ker till ett värde nära vätskans ångtryck vid ifrågakvarande temperatur. De invid materialytan uppkomna hålrummen kan störta samman under slagverkan till exempel vid propellrar, vattenturbiner eller rörförträngningar. Två huvudtyper av kavitationsangrepp kan särskiljas, nämligen

- kavitationserosion, varvid angreppet är enbart mekaniskt
- kavitationskorrosion, varvid angreppet utgörs av samtidig korrosions- och kavitationserosion.

K/Q-MÄRKT BYGGNAD

Byggnad med kulturhistoriskt värde som skyddas som byggnadsminne, eller q-märkning enligt lagen (1988:950) om kulturminnen m m eller plan- och bygglagen (2010:900).

KONSTVERK

Statyer, byster, skulpturer, tavlor, etc. som framställs huvudsakligen för utsmyckningsändamål och vars värde betingas av det konstnärliga utförandet.

KORROSION

Angrepp på ett material genom kemisk eller elektrokemisk reaktion med omgivande medium. Kemisk korrosion förekommer i torr miljö, till exempel i torra gaser eller i vattenfria organiska vätskor. I närvaro av vatten sker korrosion genom elektrokemiska reaktioner.

KULVERT/KULVERTANLÄGGNING

Ett i mark, utanför byggnad, anlagt ledningssystem avsett för distribution av värme, vatten, gas, el eller avlopp. Ledningssystemet ska bestå av

- ett eller flera mediarör
- värmeisolering
- skyddshölje samt
- eventuell kulvertkammare.

Till kulvertanläggning räknas inte under- eller abonnentcentraler med därtill hörande utrustning.

KUNDERS EGENDOM (OBJEKTTYP)

Egendom som tillhör kund och som mottagits av den försäkrade för reparation, förvaring, bearbetning eller dylikt och som har direkt samband med den försäkrade verksamheten. I värdet på egendom ingår även de eventuella kostnader som den försäkrade lagt ner på egendomen. Kundens egendom bestående av **stöldbegärlig egendom** ska särskilt anges i försäkringsbrevet/beviset.

KYL- OCH FRYSENHET

Kyl- eller frysenhet är frys- eller kylrum, kylskåp, kylfack, frysbox, frysdisk, frysack och frysskåp eller annan stationär anläggning med automatisk temperaturreglering för kyla.

KÄLLARLOKAL

Lokal vars golv helt eller delvis är beläget minst en meter under intilliggande marknivå. I byggnad med flera under varandra liggande källarvåningar gäller särskilda bestämmelser endast för den lägst belägna våningen.

LAVIN

Med lavin avses ras av snömassor.

LEASAD EGENDOM

Egendom som av leasingbolaget leasas ut och till vilken leasingbolaget har separationsrätt.

LEVERERAD PRODUKT

En produkt eller egendom som den försäkrade eller annan för dennes räkning sålt, levererat eller åtagit sig att uppföra eller satt i omlopp på annat sätt.

LICENS

Nyttjanderätt till standardprogram.

LÄKEMEDEL

Definition enligt läkemedelslagen (2015:315).

LÖS EGENDOM (OBJEKTTYP)

Objekttyperna ritningar, arkivalier och datainformation; pengar och värdehandlingar; annans, kunders samt arbetstagares och förtroendevaldas egendom.

MALWARE

Programkod som är avsedd att

- radera, korrumpiera eller förhindra åtkomst till data
- skada eller förändra ett nätverk eller system
- inaktivera eller oskadliggöra säkerhetsprodukter eller säkerhetsmjukvara
- samla in information utan användarens vetskap
- olovligt utnyttja it-hårdvara för andra ändamål.

Med malware avses även alla former och varianter av datavirus, trojaner, maskar, spionprogram, utpressningsprogram, keyloggers och all annan typ av skadlig kod.

MASKINERIER (OBJEKTYP)

Egendom som inte tillhör annan objekttyp och som inte anskaffats eller tillverkats för försäljning eller är särskilt undantagen i villkoren.

Till maskinerier räknas bl.a:

- maskiner, inventarier, cistern vars innehåll inte är avsett för byggnads uppvärmning, ledningar (dock inte kulvert), som inte är att hänföra till objekttypen byggnad
- dator och datamedia
- förbrukningsartiklar såsom bränsle och smörjmedel
- reservdelar till egna maskiner, verktyg och redskap
- utrustning för butik, kontor, laboratorium eller lagerlokal
- trycksaker såsom kataloger, reklamtryck och varuprover
- returemballage
- egendom anskaffad för uthyrning eller leasing
- modeller, press- och stansverktyg, formar och mönster,
- av den försäkrade, i hyrd försäkringslokal, fast bekostad inredning, även sådan som enligt Jordabalken tillhör byggnad, såvida inte annat anges i försäkringsbrevet.

MEDICINSK INVALIDITET

Medicinsk invaliditet är den fysiska eller psykiska funktionsnedsättning som fastställs oberoende av den försäkrades yrke, arbetsförhållanden eller fritidsintressen. Funktionsnedsättningen ska objektivt kunna fastställas. Som medicinsk invaliditet räknas även bestående värk, förlust av inre organ och sinnesfunktion. Kan förlorad kroppsdel ersättas av protes, bestäms invaliditetsgraden även med beaktande av protesfunktionen. Den medicinska invaliditeten bestäms med ledning av en av försäkringsbranschen gemensamt fastställd tabell.

MILJÖSKADA

Skada genom

- förorening eller annan inverkan på vattendrag, sjö eller annat vattenområde, grundvatten, luft samt mark
 - ändring av grundvattennivån
 - luftförorening
 - markförorening
 - buller, värme, lukt eller ljus
 - skakning eller annan liknande störning
- eller annan skada enligt Miljöbalken (1998:808).

MONTAGE OCH MONTAGEVERKSAMHET

Montage eller installation av maskiner och annan mekanisk eller elektrisk utrustning för industriell verksamhet som tillförts fastighet som helt eller delvis inrättats för detta ändamål.

NORDAMERIKA

USA och Kanada inklusive till dessa länder hörande territorier och besittningar samt andra områden som lyder under dessa länders lagstiftning.

NYANSKAFFNINGSVÄRDE

Med nyanskaffningsvärde avses i fråga om

- byggnad, den kostnad som skulle ha uppkommit, om byggnaden färdigställdts som ny vid viss tidpunkt. I värdet ska inräknas alla kostnader som fordras för att byggnaden ska kunna tas i bruk. Här inräknas inte kostnader för byggnadsgrund eller grundmur som ligger lägre än såväl lägsta källargolvs undersida som angränsande jord- eller vattenyta,
- maskinerier, den kostnad som skulle ha uppkommit, om ett föremål av samma eller lika ändamålsenligt slag anskaffats som nytt vid viss tidpunkt. I värdet ska inräknas alla kostnader som fordras för att föremålet ska kunna tas i bruk, dock inte kostnader för maskinfundament under såväl lägsta källargolvs undersida som angränsande jord- eller vattenyta.

OBJEKTTYPER

Beteckning för försäkrade föremål.

Objekttyper är:

- Annans egendom
- Arbetstagares egendom
- Byggnad
- Kunders egendom
- Lös egendom
- Maskinerier
- Pengar och värdehandlingar
- Ritningar, arkivalier och datainformation
- Trädgård, tomt och markanläggning
- Varor

I entreprenadförsäkring förekommer även följande objekttyper:

- Arbeten
- Hjälpmedel
- Befintlig egendom

OLYCKSFALL OCH OLYCKSFALLSSKADA

Med olycksfall menas en kroppsskada som du ofrivilligt råkar ut för genom en plötslig, yttre, ofrivillig händelse, d.v.s. genom ett enstaka utifrån kommande våld mot kroppen och som medfört läkarbesök.

Med olycksfallsskada jämställs kroppsskada som uppkommer genom förfrysning, värmeslag eller solsting. Den dag en sådan skada visar sig anses vara tidpunkten för olycksfallet.

Med olycksfall menas inte skada som godkänts av patientförsäkringen, som behandlings- eller läkemedels-skada.

PCB

PCB står för PolyChlorinated Biphenyls (polyklorerade bifenyler). PCB är en kemisk produkt som marknadsförs under ett stort antal varumärken.

PENGAR OCH VÄRDEHANDLINGAR (OBJEKTYP)

- pengar och kontantkort (t.ex. telefon- och parkeringskort).
- aktier, obligationer, kuponger, inlösta lottsedlar, växlar, checkar, försäljningsnotor, gällande frimärken och andra fordringsbevis eller värdebevis, till exempel färd- och inträdesbiljetter, månads- eller årskort och förköpshäften.

Som värdehandling avses inte bank- och kreditkort eller liknande.

PRISBASBELOPP

Belopp som fastställs enligt socialförsäkringsbalken (2010:110) 2 kap. 6 och 7 §§. Vid skada används det belopp som gällde det år då skadan inträffade. Vid beräkning av självrisk uttryckt i prisbasbelopp avrundas självrisk nedåt till närmaste 100-tal kronor. Andra belopp uttryckt i prisbasbelopp avrundas uppåt till närmaste 100-tal kronor.

PRISÄNDRING

Värdestegring genom höjning av tillämpligt index för respektive objekttyp enligt Svensk Försäkrings "Indexmeddelande - Industri och Civil".

PROGRAMVARA

Datorns immateriella tillbehör, det vill säga mjukvara, systemprogram, operativsystem, användarprogram, kompilatorer etc.

RAS

Se jordskred.

RITNINGAR, ARKIVALIER OCH DATAINFORMATION (OBJEKTYP)

- originalritningar och andra originalhandlingar, t.ex. manuskript, bokföringshandlingar, kartotek, korrespondens och exponerad originalfilm
- tidningars, bildbyråers och fotoateljéers arkiv och liknande
- den information som är lagrad på datamedia såsom band, cd, dvd, blu ray, diskett, USB-minne, minneskort etc.
- ljud- och bildmastrar.

RÄDGIVANDE VERKSAMHET

Yrkesmässig rådgivning som innebär en intellektuell prestation där arbetsresultatet utgörs av:

- råd och anvisningar
- utförande av utredningar, beräkningar, ritningar, beskrivningar etc.

- projektledning
- material- och byggnadskontroll samt besiktningar.

RÅN

Tillgrepp av eller skada på egendom med hjälp av våld mot person, eller hot om våld som innebär trängande fara.

SERIESKADA

Flera skador som uppkommit av samma orsak och som inträffat vid samma tillfälle. En serieskada betraktas alltid som en skada.

Med serieskada vid förmögenhetsbrottsförsäkring avses en serie brottsliga handlingar av likartad karaktär som förövats av en och samma person, eller flera personer i samförstånd.

Med serieskada vid ansvarsförsäkring avses flera skador som;

- orsakats av samma fel, defekt eller säkerhetsbrist hos en eller flera produkter oberoende av när skadorna inträffar
- orsakats av samma försummelse i ritningar, beskrivningar, beräkningar, råd eller anvisningar oberoende av när skadorna konstateras
- uppkommit av samma orsak och som inträffat vid samma tillfälle.

SERVISLEDNING

- va-installation: ledning som sammanbinder byggnad eller fastighet med förbindelsepunkt
- elinstallation: huvudledning med vilken abonnentanläggning ansluts till elleverantörens distributionsnät.

SKADEDJUR

Ohyra i bostad såsom loppor, löss, kackerlackor, brödbaggar, mjölbaggar, plattbaggar och andra förråds-skadeinsekter, klädesmal, fläskängor, tjuvbagge, pälsängor och andra ängor, silverfiskar, tvestjärtar, myror, getingar, råttor och möss.

SKADA GENOM LEVERERAD PRODUKT

Skada orsakad av defekt som funnits hos produkten när den sattes i omlopp eller därefter tillförts produkten genom åtgärd som den försäkrade eller för hans räkning annan person vidtagit.

SKOG OCH SKOGSPRODUKTER

Skogsmark enligt fastighetstaxeringslagen (1979:1152). Med skogsprodukter avses rundvirke som härrör från försäkringsstället. Med växande skog avses växande skog på skogsmark.

SKYDDSKLASS

Den nivå på inbrottskydd som ställs på det mekaniska inbrottskyddet för försäkringslokalen. Skyddsklassen delas in i 3 klasser. Vilken skyddsklass som gäller för försäkringen framgår av försäkringsbrevet/beviset, eller gällande försäkringsvillkor.

SKYFALL

Regn som faller med en intensitet av minst 1 millimeter per minut eller 50 millimeter per dygn.

SKYLT

Skylt med tillhörande armatur och stativ. Med skylt avses inte reklambaljong eller markis.

SLUTLIG BESTÄLLARE, I ENTREPRENADFÖRSÄKRING

Den ägare eller brukare av anläggning för vars räkning entreprenad utförs.

SMÅBÅTAR

Max 6 meter lång kanot, roddbåt, båt med utombordsmotor med högst 10 hk, eller segelbåt med segelyta högst 10 kvadratmeter.

SNÖTRYCK

Överlast av snö.

STORM

Vind med hastighet av minst 21 meter per sekund.

STÅPLAN

Yta från vilken inbrott kan göras i försäkringslokal.

STÖLDBEGÄRLIG EGENDOM

Varor och kundens egendom bestående av

- föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar
- antikviteter, konstverk och äkta mattor t.ex. handknutna orientaliska
- ur avsedda att bäras t.ex. fick- och armbandsur, hängur
- kameror, kameratillbehör och projektorer
- apparat/utrustning för ljud- eller bildåtergivning
- mobiltelefoner och surfplattor
- datorer, datorprogram, GPS-utrustning och till datorn tillhörande bildskärm, tangentbord, mus, skrivare etc.
- elektroniska musikinstrument och spelkonsoler
- skinnkläder, pälsar och pälsverk samt därför avsedda beredda och oberedda skinn
- tobak, vin och sprit
- vapen och delar av vapen.

TERRORISM

Handling, inkluderande men inte begränsad till, användandet av tvång eller våld och/eller hot om detsamma, av person eller grupp(-er), vare sig någon handlar enskilt eller på någons uppdrag av eller i liering med en organisation(-er) eller regering(-ar), utförd av politiska, religiösa, ideologiska eller etniska syften eller skäl, innefattande avsikten att påverka en regering och/eller försätta allmänheten, eller delar av allmänheten, i fruktan.

TRAFIKFÖRSÄKRINGSPLIKTIGA MOTORDRIVNA FORDON

Trafikförsäkring skall finnas för motordrivna fordon som är registrerat i vägtrafikregistret och inte är avställt samt för annat motordrivna fordon som brukas i trafik i Sverige, t.ex.

- motorfordon, traktor, terrängmotorfordon och truck
- motorredskap med vikt över 2 000 kg
- motorredskap med vikt under 2 000 kg, men där den väsentliga funktionen består i persontransport eller godsflyttning.

TRÄDGÅRD, TOMT OCH MARKANLÄGGNING (OBJEKTYP)

Fastighetens mark, asfaltbeläggning, växtlighet, stängsel, staket, flaggstång och annan anordning för stadigvarande bruk inom fastigheten (t.ex. utomhusbelysning, anslutning för motorvärmare, parkeringsautomat, skulpturer, lekplatsutrustning och brygga). Till trädgård och tomtmark räknas inte brunn eller vattentäkt.

TRÄFÖRSTÖRANDE INSEKT

Husbock, hästmyra, praktbagge, eksplintbagge, strimmig trägnagare och mjuk trägnagare.

TÄCKNINGSBIDRAG

Försäljningsvärdet för såld, levererad vara eller utförda tjänster - exkl. mervärdesskatt och särskilda varuskatter - minskat med häremot svarande kostnader för

- lämnade rabatter
- frakter, transport- och sjöförsäkringspremier och tullavgifter
- licenser, royalties, provisioner och bonus i den mån de inte är garanterade
- direkt och indirekt material, det vill säga huvudsakligen råmaterial, förbrukningsartiklar och handelsvaror
- emballage för försäljning
- reparation och underhåll av maskiner, verktyg och andra driftinventarier
- energi-, vatten- och avloppsavgifter i den mån de inte utgör kontrakterade minimiavgifter
- tillverkningskatter.

Kostnader av det slag som anges i definitionen ska dras från försäkringsvärdet i den mån de förekommer i den försäkrades rörelse. Andra avdrag ska inte göras. I täckningsbidraget inräknas löner till alla arbetstagare samt av dessa löner beroende avgifter enligt lag eller i avtal. Om annan definition av täckningsbidrag än ovan ska tillämpas anges detta i försäkringsbrevet/beviset.

TÄTSKIKT

Med tätskikt avses ett tätskiktssystem avsett att förhindra utströmning av vätska från våtutrymme.

UNDERFÖRSÄKRING

Försäkringsbelopp eller ett angivet värde t.ex. årsomsättning, yta m.m. som ligger till grund för premieberäkning är för lågt i förhållande till nyanskningsvärdet eller det verkliga värdet.

UTBROTT

Se Inbrott/utbrott.

VAROR (OBJEKTYP)

- Råvaror
- produkter i arbete
- hel- eller halvfabrikat
- varuprover
- varor anskaffade eller mottagna i kommission för försäljning
- emballage och annan lös egendom, som är avsedd att ingå i varan eller dess förpackning och att åtfölja varan eller säljas tillsammans med denna. Emballage av inventariekaraktär, som är avsett för upprepad sändning samt egendom som anskaffats för uthyrning eller leasing hänförs till objekttypen Maskinerier.

Med varor avses även ej färdigställd egendom - pågående arbeten under utförande - som är avsedd att ingå i tjänsteuppdrag, t.ex. reklammaterial, arkitektmodeller, revisionsmaterial, som under arbetet lagras i elektronisk format. Färdigställd egendom av detta slag tillhör objekttypen Ritningar, arkivalier och datainformation.

Varor bestående av **stöldbegärlig egendom** ska särskilt anges i försäkringsbrevet/beviset.

VERKSAMHETSSTÄLLE

Plats i Sverige som försäkringstagaren stadigvarande disponerar samt bedriver verksamhet på och där försäkrad egendom förvaras.

VÅTUTRYMME

Inomhus beläget utrymme som har golvbrunn och för sin funktion försetts med tätskikt avsett att förhindra utströmning.

VÄRDESKÅP

Värdeförvaringsenhet - enhet för skydd mot inbrott - som är klassificerad enligt standard angiven i "Teknisk information - Inbrottskyddande förvaringsenheter" utgiven av Svensk Försäkring. Informationen finns att hämta under "Rekommendationer" på Svensk Försäkrings hemsida: www.svenskforsakring.se

VÄSENTLIGT FEL, I ENTREPRENADFÖRSÄKRING

Fel som anges i kommentaren till AB 04/ABT 06 kapitel 5 § 6, 1-5 st. Har parterna kommit överens om annan definition - beloppsmässig eller annan - är denna inte bindande för försäkringsgivaren.

YTBEKLÄDNAD

Ytskikt eller beläggning t ex målning, tapetsering, beklädnad på ytter- och innerväggar samt golvbeläggning (även tätskikt av våtutrymme).

ÅRSOMSÄTTNING

Försäljningsvärdet enligt senast avslutat räkenskapsår för såld, levererad vara och/eller utförda tjänster exklusive mervärdesskatt. Omfattar det senaste räkenskapsåret längre eller kortare tid än 12 månader ska en omräkning till motsvarande 12 försäljningsmånader göras. Om verksamheten är nystartad ska det budgeterade försäljningsvärdet enligt ovan användas.

ÅTERSTÄLLANDE

- byggnad: reparation eller återuppförande av samma eller lika ändamålsenlig byggnad för samma eller liknande ändamål
- maskinerier: reparation eller återanskaffande av egendom av samma eller lika ändamålsenligt slag för samma ändamål.

ÖVERFALL

Skada genom våld på person.